

University of Groningen

Het recht om te demonstreren

Roorda, Berend

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Roorda, B. (2016). *Het recht om te demonstreren: Een vergelijkende studie naar de betogingsvrijheid in Nederland, Duitsland en Engeland vanuit internationaalrechtelijk perspectief*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. Rijksuniversiteit Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift

Het recht om te demonstreren

*Een vergelijkende studie naar de betogingsvrijheid in Nederland, Duitsland en
Engeland vanuit internationaalrechtelijk perspectief*

van B. Roorda

1. De eenmensactie is geen betoging in de zin van artikel 9 Grondwet.
2. Het begrip manifestatie dient niet in de Wet openbare manifestaties te worden gedefinieerd, het zou afbreuk doen aan de omvang en veelvormigheid van het recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en het recht tot vergadering en betoging ex artikelen 6 en 9 Grondwet.
3. Artikel 4 lid 3 Wet openbare manifestaties dient te worden geschrapt. Het verbod om bij manifestaties gegevens te verlangen over de inhoud van de te openbaren gedachten en gevoelens beperkt de burgemeester in zijn rol als verantwoordelijk beschermer van de betogingsvrijheid.
4. Aan het uitgangspunt van artikel 2 en artikel 5 lid 3 Wet openbare manifestaties, dat een verbod of beperking van een manifestatie geen verband mag houden met of betrekking mag hebben op de inhoud van de te openbaren gedachten of gevoelens, dient op geen enkele wijze afbreuk te worden gedaan.
5. Artikel 5 lid 2 aanhef en sub a en b Wet openbare manifestaties dient te worden geschrapt. De burgemeester is – mede gelet op het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden – niet gerechtigd een manifestatie te verbieden om de enkele reden dat de vereiste kennisgeving niet tijdig is gedaan respectievelijk de vereiste gegevens niet tijdig zijn verstrekt.
6. Artikel 7 aanhef en sub a en b Wet openbare manifestaties dient te worden geschrapt. Anders dan de Hoge Raad respectievelijk de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State oordelen is de burgemeester – mede gelet op het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden – niet gerechtigd een manifestatie te beëindigen om de enkele reden dat de vereiste kennisgeving niet is gedaan dan wel in strijd wordt gehandeld met een verbod, voorschrift, beperking of aanwijzing.

7. Spontane manifestaties dienen – mede gezien de aanbevelingen van volkenrechtelijke organisaties – expliciet in de Wet openbare manifestaties te worden gevrijwaard van de kennisgevingplicht.
8. De Wet openbare manifestaties dient de termijn voor het kennisgeven van een manifestatie vast te stellen op een maximum van 48 uren, waarvan weekend- en feestdagen mogen worden uitgezonderd; indien tijdige aanmelding onmogelijk is, dient er in het geheel geen kennisgevingstermijn te gelden.
9. Een demonstratief kampement komt grondwettelijke en verdragsrechtelijke bescherming toe. Het betogingsrechtelijke karakter ontvalt niet als gevolg van tijdsverloop (anders Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 27 augustus 2014).
10. Voor de door de burgemeester gestelde eis dat er tijdens een betoging een manifestatieleider aanwezig dient te zijn die medeverantwoordelijk is voor de ordehandhaving, ontbreekt de noodzakelijke wettelijke grondslag.
11. De Wet openbare manifestaties dient geen plaatsen aan te wijzen waar niet mag worden gedemonstreerd, het Binnenhof in Den Haag uitgezonderd.
12. Het is rechtens onjuist om integrale demonstratieverboden te baseren op de artikelen 175 en 176 Gemeentewet.
13. De beslissing van de burgemeester om bij een kennisgegeven manifestatie geen verbod, beperking of voorschrift op te leggen, is terecht door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State niet aangemerkt als een besluit in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht.
14. Het beperkingscriterium wanordelijkheden in de Wet openbare manifestaties dient niet te worden vereenzelvigd met het ruimere criterium ‘ter handhaving van de openbare orde’.
15. Bij judo en rechtsvinding draait het om balans.